

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Capitulu[m] primu[m] de regulis exponendi scripturas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

sent. Hortis ar plurimoz me obijco
(de inuidis loquor) q' p'rijs malis z bo
nis alienis roqueri soler. sed si amicoz
votis obtemperer: si quocq' vos hac lecti
one p'fecisse nouerim: queadmodu z ap
pero z spero id mibi fac' sup'q' g'ulabor

Vale felix

Incipit Argumētū in Aurea
am Rosa viri eruditissimi Ma
gistri Siluestri de Prlerio or
dinis Predicatorum

Consue:

uere diuini p'bi p'la
matories ac innume
ra fidelitū ch'ri mlti
tudo sc'i euāgelij se
sum litteralem sym
boly cuq' p'q'rere: Et rōnēz latē vorz p
posse facere fac' istitū: z Aureā Rosā q'
cētū circū larg' folijs Coster. z q' l'fal sen
sus odores mysticorūz redoleat: n' solū
Predicatoz ordi: verū etiā Romāe cu
rie tabula suffragāte cōem elucubrare.
Quattuor ar p'ibz siue tractatibz op'
oē absolūā. Hoz p'mo de sensibz erit di
uinoz eloq'oz: ac reglis exponēdi sc'ptu
ras. Quā ei spūales sensus in infinitū
excrefcere atq' multiplicari possunt: ne
i immēsu op' n' m p'ficisceret: id egi vt
p'mo tractatu suffragāte: necnō q'rūdā
euāgelioz q'dri p'ita expositiōe q'sq' vt
rūis h'mōi sensū genera z ag'fcere ex
excogitare possit. Scōs p'o r'p'aliū euā
gelioz expositiōe: sp' q'dem litteralē. se
pe p'o etiā Allegoricā z Anagogicā et
Doralē p'iner. Tertio p'o loco q'stiun
culas. tū rheologicas ac p'rinētes. tū et
morales: euāgelioz q'dē imprinētes. sed
tū euāgelij doctoibz oportunas veluti
q'dlibz v'nū subijctā. Postreo scōz euā
gelia erūt p'strigēda breuissime: his em
mō elucidat: q' difficultoibz nodis cēt
ip'licita. Ea p'o p' antiq' doctrinā tāti
laboris necessitas fuit vt oēs scōz expo
sitiōes vno loco cōgēstē: elucida terz p'o
nātes q'ntū licz habeāt. Scē p'o roma

ne eccle oia dicēda cōm'tro.
Explicit Argumētū.

Incipit Aurea

Rosa.

Capitulū primū de regulis
exponendi scripturas

Propter

diuini sermōis p'fū
ditatē q'uidā regu
lis ad intellectū z ex
positiōe euāgelioz
opus est: q's adducit
Istō. in lib. de summo bono. c. xx. q' cla
ues sc'arū sc'pturaz dicunt: eo q' p' ipas
ad intellectū eaz itroducimur. P'ia
q' regla est q' p'pter p'nerionē capitis ad
reliq' mēbra: seu ad suū p'pūm corp' sa
era sc'ptura q'si s'bz vno contextu z sub
vna p'sona loq'ns: mō loq' d' vno mō de
alio. Hui' exm h' Esā. lxx. c. Induit in
q't me dñs vestimēto salut': z indumen
to iusticie circūdedit me. q'si sponū de
coratū corona. z q'si sponā ornata moy
niltb' suis. Qd' ei ibi d'r: q'si spō sū: itell
g' de capite. l. ch'zo. z q'd subdit: q'si spō
sā: itelligit de corpe ch'ri spūali seu my
stico. l. ecclesia. Silr. Lan. j. cap. vbi. d'r.
Osculet me osclo or' sui: qz meliora s't
vbe. r. vno. Cū ei d'r osculet p'bu ē spōse
ch'ri. Cū p'o subijg'it: qz meliora s't rē.
p'bu ē sponi sponā cōmēdātis. Tū in
talibz sic p'neris rōe p'dicta v'z prudens
lector attēdere: q'd capiti: z q'd mēbr' cō
ueniat. Scōa regla ē q' diuina sc'ptura
aliqui s'lcū bonis cōmēdat malos: z cū
mal vitupat bonos. Et aliqñ i eodē cō
textu exp'mit q'd ad malos z q'd ad bo
nos p'icet Rō ist' regle ē: qz corp' ch'ri
qd' ē ecclesia mltipl' sumi p'r: v'z ex his q'
docet s. Tho. iij. q. viij. ar. iij. Cū ei cor
pus ch'ri dicant creature rōnales: q' ei s't
vnite: siue sint hoies siue āgeli: s't mlti
plicis aliq' dicūt ch'zo vnite: ita mltipl'z

De sensibus scripturarum

est ecclesia et totus christus. Unus autem ut ibidem dicitur aliquid christus. Primum per gloriam: ut scilicet in se ipso. Secundo per charitatem: ut iusti qui adhuc sunt in vita. Tertio per fidem: ut fideles perituros. Quarto aliquid unum: quia sunt in potentia ut unum et in deo aliquid unum: ut predestinatum qui tamen adhuc non credit: sed credit in futurum. Quinto aliquid unum: quia per unum et tamen unum quod unum est christus: ut qui non credit neque credit in posterum. Quis autem quos modis aliquid christus dicitur unum: tamen actualiter unum non sunt nisi qui unum est aliquid tamen per modum. Et sic triplex per distinctum corpus christi mysticum. scilicet gloriosum ut scilicet in preterito: et in gloriosum. scilicet tamen ut in se membra unita per charitatem: et iterum in gloriosum neque verum sed fictum: ut membra unita per solam fidem: quod sunt membra mortua et arida. Tertium unum per solam fidem: et unum per fidem et charitatem omnes sunt ecclesia: si consideret modum unum: si autem per fidem: quod veritas est: non autem si consideret modum unum: quod est per charitatem. Sed quia iste modus unum per charitatem est nobis incognitus. Hic est due tamen dicitur esse ecclesia. scilicet triumphas: quod est unum per gloriam: et militans quod est unum per fidem: siue tales sunt unum per charitatem siue non. Et sic ecclesia militans prout bonos et malos. unum affilias in genere misse in mari et quod sunt pisces cum malis: autem ad litteram trabat. Dat. xij. Et sic affilias in agro in quod crescit cum tritico et zizania seu lolia. Dat. xij. Hac ergo ratione aliquid cum bonis commiscet male commixti. ut in secundo. Puer israel et dilexit eum. Aliquod eversio boni vitupant cum malis: ut Esa. j. Cogit ut hos possit. su. et affilias. do. su. israel autem me non cogit: et populus meus non intellexit. Aliquod est in eodem preterito exprimit quod ad bonos et quod ad malos prout. sic Esa. j. dicitur. Nigra sunt et forma. si. hieru. sic tabernaculum cedar sunt pelles salomonis. Verba et ista sunt per se. i. ecclesia quod ratione malorum preterito in ea dicitur. Nigra sunt. scilicet ratione bonorum subiungit: scilicet forma sua. Et quod subdit quod per exemplum: sic tabernaculum cedar: ad malos refert. Cedar et fuit filius hismael ut in Beza. xij. a quod descendit ruit saraceni. Quod per subdit sic pelles salomonis refert ad bonos. Per salomonem et in intelligit ipse deus per expositores eorum: et hebreos. Et sic pelles eius dicitur pelles quibus tabernaculum unum operiebatur: in quod bo-

ni colebatur deum. Tertia regula est quod aliquid in eadem littera accipit sensum historicum seu litteralem et mysticum. Pro cuius noticia sciendum est quod si cut infra patebit. Aliquod una littera seu unum textus habet duplicem sensum litteralem. Verbi gratia: dicitur. j. Para. c. xvij. et sic perba dicitur. Ego ero illi in preterito et ipse erit mihi in futurum. Iste enim textus ad litteram intelligitur de salomone filio david cui deus fuit pater per adoptionem. et sic ad litteram intelligitur de christo filio dei per naturam. Et quod deus intelligitur ad litteram de salomone filio david: prout legitur ca. illud. Nullus enim nisi stolidus aliter sentit illi textus accipit. unum et de salomone ab omnibus hebreis littera exponitur et sic a catholicis. Quod autem est ad litteram intelligitur de christo perbo. Nam sic docet Augustinus. Unum certum donatista: nullus sufficit per ex verbis sacre scripture arguere et probare nisi sumat illa in sensu litterali. Aplos autem ad Hebreos. j. arguit ex predictis perbis quod christus fuit maior angelis. Et quia sufficienter supponit probare perbis est quod predicta perba accipiat in sensu litterali: cum ea deus de christo et dea. Et sic littera exponatur iste passus de salomone et de christo tamen secunda expositio. quod exponitur de christo est aliquid modo spiritualis et mystica. i. scilicet quod in quibus tamen salomone fuit figura christi. et sic intelligenda est regula. Quarta regula est quod diuina scriptura aliquid in eadem perborum serie de genere transit ad speciem: de toto ad partem vel e converso. Nam Esa. xij. primo loquitur de babilone speiatur dicitur. Quod babilonis. et transit statim ad loquendum de toto mundo generaliter dicens. A summitate celi dominus: et vasa furoris: et ut disperdat omnem terram. Postea iterum regreditur ad loquendum de babilone speiatur dicitur. Ecce ego suscitabo super vos Dedos: quod argenti non gratia. Nam dicitur medius cum Lyro nepote suo cepit babilonia: et Balthasar regem eius occidit. ut in Beza. v. Quinta regula est quod diuina scriptura aliquid ponit unum tempus per alio. Hoc autem quatuor modis contingere solet. Uno modo per synecdochem: quod per tempus per toto ponitur: sicut dicitur de christis tribus diebus in sepulcro iacuisse. et tamen constat quod prima et ultima dies intergre non fuerunt. Alio modo per similitudinem temporis: quod in sacra scriptura aliquid computantur aliquid per non. et persequenter scriptura loquens de aliquid numero annorum in dicitur

